

Åsa Hellberg

Vriendinnen voor altijd

Het was niet bepaald gewoon dat er een dode vrouw voor de ingang van de Áhléns lag. Maar Sonja Gustavsson was nooit een gewone vrouw geweest, ook niet toen ze nog leefde.

Ze was niet van plan geweest om dood te gaan midden in het winkelcentrum van Farsta, maar als ze had geweten dat het daar zou gebeuren, had ze er geen bezwaar tegen gehad.

Voor Sonja was de dood een realiteit geweest waar ze vele jaren mee geleefd had. De artsen hadden haar in 1983 al gewaarschuwd, maar niet roken, drinken of genieten van lekker eten stond voor Sonja gelijk aan een langzame dood sterven. Dat zou veel erger zijn geweest dan een hartinfarct krijgen in een winkelcentrum.

Vlak voordat ze haar laatste adem uitblies, op vierenvijftigjarige leeftijd, kon ze nog net bedenken dat het maar goed was dat ze haar testament nog een keer had gewijzigd.

Deze versie was zó veel leuker.

Onderweg naar luchthaven Arlanda bestudeerde Susanne grondig haar nagels. Ze kwam tot de ontdekking dat er een stukje van het rood had losgelaten, ondanks de basislak en de finish. Verdomme. Ze had geen tijd om dat bij te werken. Bussen en nagellak gingen niet samen. En ze moest zich toch al haasten aangezien ze pas om half zeven op de bus was gestapt. Over een uur moest de hele bemanning klaarstaan en het spande erom of ze op tijd zou komen.

God, laat hem er alsjeblieft niet bij zijn vandaag, zei ze bij zichzelf, terwijl de bus over de E4 voortdenderde naar het vliegveld. Ze glimlachte. Hoe vaak had ze niet het tegenovergestelde gewenst als ze hier zat? Hoe vaak had ze niet gehoopt dat Anders er juist wel zou zijn, dat hij zou zijn opgeroepen als hij geen reguliere vlucht had.

Hoewel het al meer dan drie maanden geleden was dat ze de relatie had beëindigd, bleef ze maar bidden dat ze niet samen met hem hoefde te vliegen. Ze wist hoe weinig weerstand ze kon bieden aan zijn avances, die soms haast agressief waren, vooral als ze op weg waren naar een bestemming waar ze ook moesten overnachten. Vandaag stond Oslo op het programma, en daarom was het extra belangrijk dat gezagvoerder Anders Schultz zich ergens anders bevond dan in de kamer waar zij naar op weg was.

Helaas luistert God niet altijd. Anders' zware stem was al door de deur heen te horen. Haar maag trok zich samen, maar Susanne slaagde erin een zakelijk gezicht op te zetten. Ze zond gauw een bedankje naar boven – ze had in elk geval een waarschuwing gekregen –, opende toen de deur en stapte naar binnen.

‘Hallo allemaal, leuk om jullie weer te zien. Hoe gaat het?’ zei ze luid, terwijl een van haar collega’s tegelijkertijd overeind sprong en op haar af snelde.

‘Susanne, wat leuk! Dat is lang geleden. De laatste keer was bij die stop-over in Helsinki, maar dat is maanden terug. Hoe gaat het? Was je met vakantie? Niet te geloven, wat ben je bruin en wat zie je er goed uit, hoe doe je dat? Ik moet al vechten om mijn ogen open te houden op dit uur.’

Haar collega ratelde maar door zonder op een antwoord te wachten, en terwijl Susanne deed alsof ze luisterde hield ze vanuit haar ooghoek Anders in de gaten. Hij zag er tevreden uit. Het was moeilijk in te schatten of dat kwam door zijn zelfingenomenheid of door haar verschijning. Susanne koos voor zelfingenomenheid. Dat maakte nog maar weer eens duidelijk waarom ze geen relatie met hem moest hebben. O ja, en hij is getrouwd, zei ze achteloos bij zichzelf, alsof dat bijzaak was. Maar dat was het niet. Het was de doorslaggevende factor.

Natuurlijk had hij een ontzettend slecht huwelijk. Dat had hij zo vaak herhaald dat Susanne zich afvroeg of hij een hersenbeschadiging had, al was het maar een lichte. In haar wereld ging je bij iemand weg als er liefde noch seks aan de relatie te pas kwam, maar voor Anders waren er wel honderd redenen om te blijven. Een huis, auto’s, kinderen, schoonouders, arme dit en arme dat. Maar natuurlijk zou hij bij zijn vrouw weggaan, alleen nu nog even niet. Hij had gezegd dat hij niet kon leven zonder Susanne, maar ze geloofde er niets van.

‘Susanne, leuk om je te zien. Hoe gaat het?’ vroeg de gezagvoerder met een knipoog toen hij haar inhaalde op weg naar het vliegtuig.

‘Ja, goed. En met jou? Hoe gaat het met de familie? Hebben jullie een fijne vakantie gehad?’ vroeg ze met een grimas op haar gezicht die een glimlach moest voorstellen.

‘Ach ja, hetzelfde als altijd. Druk met de kinderen en zo. Laten we straks verder praten. We hebben de hele avond samen in Oslo. Misschien kunnen we een wijntje drinken op het terras bij Akers Brygge, met dit mooie weer... Ik heb je gemist Susanne,’ fluisterde hij toen, en hij legde zijn hand op haar arm.

Ze huiverde. ‘Nee, ik ga niet naar Akers Brygge en helaas heb ik jóú niet gemist,’ zei ze terwijl ze de hand van zich afschudde.

Dat was niet waar. Ze miste de seks met hem. Maar dat was dan ook alles. Onder geen enkele voorwaarde zou ze weer iets met hem beginnen. Daar was ze heel zeker van, ook al was haar lichaam het daar op dit moment niet mee eens. Die overgang zou nu wel goed uitkomen, dacht ze terwijl ze het laatste stukje over de pier aflegde. De verhalen van haar oudere vriendinnen over asexualiteit waren ineens heel aantrekkelijk.

Toen er werd geroepen ‘*Cabin crew, disarm slides*’, deed Susanne wat haar werd opgedragen. Het was een drukke dag en ze verlangde naar het hotel. Doordat ze helemaal achter in de cabine werkte, had ze maar weinig contact met de cockpit, en dat kwam haar uitstekend uit. Dat haar lichaam iedere keer als ze zijn stem hoorde reageerde was al erg genoeg. Sommige gezagvoerders hielden ervan de luidsprekers te gebruiken, en Anders was daar een van. Susanne had geprobeerd het te negeren door zich te concentreren op de passagiers en hun verzoeken om koffie, thee of wijn. Als ze waren geland zou hij het vast weer proberen, maar daar kon ze nu beter nog maar niet mee bezig zijn.

Susanne had genoeg van relaties die nergens heen gingen, daar had ze haar hele leven al aan vergooid. Ze zag nu in dat ze er zelf schuldig aan was geweest dat ze zich steeds weer in betekenisloze relaties had gestort, en het grote voordeel daarvan was dat ze kon besluiten om dat voortaan niet meer te doen. Ze had gedacht dat ze op zoek was naar liefde, maar nu begreep ze dat ze niet eens in de buurt was gekomen. Twee keer had ze geprobeerd met iemand samen te wonen en dat was niet bepaald goed bevallen. En met Anders onder één dak leven leek haar al helemaal onaangenaam.

Onderweg naar het hotel lukte het Susanne om Anders te ontlopen, en toen ze eenmaal op haar kamer was kon ze zich eindelijk ontspannen. Ze hing haar marineblauwe uniform op, haalde een vers gestreken blouse uit de hoes en hing die op een hanger in de badkamer. Alle vouwen zouden er wel uitkomen door de stoom van de douche. Ze deed haar panty en lingerie uit en gooide die in haar reistas. Toen ging ze uitgestrekt in haar blootje op bed liggen. Nu nog een omelet en een glas sap van de roomservice en ze hoefde haar kamer niet meer uit. Ze kon zich prima

vermaken tot het ontbijt morgenochtend. Eten, douchen en een beetje tv-kijken was genoeg. En dat tintelende gevoel in haar onderlijf waar ze al mee rondliep sinds ze Anders had gezien, daar kon ze ook zelf wel iets aan doen.

Toen er een uur later zachtjes op de deur werd geklopt, ging ze helemaal in zichzelf op. En op het moment dat er nog een keer werd geklopt kwam ze klaar. Het vertrouwde, krachtige orgasme golfde door haar lijf, samentrekking na samentrekking.

Perfekte timing, dacht ze toen ze merkte dat Anders het had opgegeven.

Nog vijf jaar te gaan. Nog maar vijf jaar, zei Rebecka bij zichzelf toen ze voor het kantoor parkeerde. Ze dacht niet dat er een kans was dat ze haar zouden aanbieden om met pensioen te gaan op haar vijfenvijftigste, maar ze was er redelijk zeker van dat ze haar niet zouden willen aanhouden na haar zestigste. Ze wist nog niet wat ze ging doen met al haar vrije tijd, maar dat was ook niet van belang. Het enige wat ze wilde was verlost zijn van alle stress.

Haar koele uiterlijk verried niet wat er in haar omging. Integendeel, ze kwam altijd ongelooflijk rustig en beheerst over. Haar schouderlange, donkere haar – zorgvuldig geveerd, omdat het tegenwoordig grotendeels grijs was – was opgestoken in een knotje in haar nek en haar kleren – een jasje en een knielange rok – waren onberispelijk en op het saaie af.

‘Hoi,’ zei Rebecka toen ze binnenkwam door de draaideuren en langs de receptioniste liep. Die zwaaide wat met haar hand om aan te geven dat ze de telefoon moest opnemen. In plaats van te blijven staan om wat te kletsen haalde Rebecka diep adem en zei tegen zichzelf dat ze positief moest blijven. Ze nam de lift naar de directieafdeling op de tweede verdieping.

‘Rebecka, goed dat je er bent. Ik moet even met je praten.’ Lena, haar assistente, had een rood gezicht en stond te trappelen van ongeduld.

‘Geef me vijf minuten, ik heb eerst een kop koffie nodig,’ antwoordde Rebecka terwijl ze haar jasje uitdeed.

Bij de koffieautomaat was het nog lekker rustig. Dat was een van de redenen waarom het fijn was om vroeg te beginnen. Terwijl de koffiema-

chine zijn werk deed, vroeg Rebecka zich af of ze een koekje zou nemen, maar ze besloot alle tussendoortjes te schrappen. Ze wilde nog vijf jaar in haar kleren passen. Daarna zou ze het ervan nemen.

‘Dat gaat niet. Ik krijg de kwartaalrapporten niet rond, want ik krijg de gegevens niet die ik nodig heb.’

Daarmee was Lena de eerste klaagzang van die dag begonnen. Er zouden er nog meer volgen en Rebecka luisterde slechts met een half oor. Als Lena iets anders te melden had dan haar gebruikelijke gezwets zou ze het wel merken. Ze dacht aan de vergadering die ze straks had met het management. De financieel directeur zou haar voorstel vast wel steunen, omdat hij wist welke kant ze op wilde. De marketingmanager, een echte zuurpruim, zou natuurlijk bezwaar maken, maar dat deed ze bij alles, dus daar was Rebecka wel op voorbereid. HR en Inkoop zouden er zoals gewoonlijk stilletjes bij zitten. Zij maakten slechts voor de vorm deel uit van het managementteam. De productie leider daarentegen kon Rebecka niet zo goed inschatten en de nieuwe verkoopdirecteur zou zich waarschijnlijk een beetje op de achtergrond houden, iets wat Rebecka vandaag goed kon gebruiken.

‘Fijn dat je even wilde luisteren, dat lucht op,’ zei Lena, en ze veegde een paar tranen weg. ‘Wat ben ik toch een slappeling. Het is precies wat jij zei, ik moet niet opgeven. Je hebt helemaal gelijk,’ ging ze verder.

Rebecka, die zoiets nooit zou zeggen, keek haar assistente verbaasd aan. In plaats van iets te zeggen glimlachte ze alleen maar. Hopelijk was het een bemoedigende glimlach.

De kwartaalrapporten waren een ouderwets instrument, maar erg effectief voor het verkoopteam, dat er nog steeds vier keer per jaar voor bijeenkwam. Op het hoofdkantoor werd echter nauwelijks naar de cijfers gekeken, dus toen Lena het rapport twee uur later op Rebecka’s bureau legde, stuurde ze het meteen door naar de verkoopafdeling. Dat de rapporten eerst aan de directie werden voorgelegd, was een gewoonte die nog stamde uit de tijd van de colporteurs. Zo waren er nog wel meer van die ouderwetse gewoontes, maar Rebecka kon zich alleen bezighouden met belangrijke problemen, en dat waren er heel wat geweest toen ze acht jaar geleden bij het bedrijf was gekomen. Haar voorganger had veel te lang op zijn plek gezeten en was blind geworden voor de fouten die on-

der zijn neus werden gemaakt. De concurrenten hadden geleerd van hun fouten, maar JH Foods modderde maar wat aan. Het gevolg daarvan was geweest dat er van de marktleiderspositie die het bedrijf twintig jaar lang had gehad niets meer over was toen Rebecka het heft in handen kreeg.

Nu het bedrijf de vlag weer kon hijsen, maakte Rebecka zich niet druk om een paar onbenulligheden die nog onveranderd waren gebleven. Het gaf de werknemers een bepaald vertrouwd gevoel en daar kon ze wel mee leven.

‘Nog maar vijf jaar,’ mompelde ze tegen zichzelf, onderweg naar de vergaderzaal één verdieping hoger. Maar ze wilde dat ze die dag nog haar ontslagbrief kon inleveren.

Het verlangen naar een ander leven was niet heel plotseling gekomen. Ze was er alleen goed in geweest het te verdringen. Wat moest een vijfenvijftigjarige alleenstaande vrouw zoals zij, zonder kinderen en kleinkinderen, doen met de rest van haar leven als ze niet werkte? Naaien? Breien? Golfen? Ze had geen idee. Het was zo veel zwaarder om ergens van verlost te willen zijn, dan te verlangen naar iets wat je nog niet had. Ze moest een manier vinden om de komende vijf jaar door te komen.

‘Welkom. Jullie hebben geen agendapunten ontvangen voor deze extra vergadering, maar als we eenmaal begonnen zijn snappen jullie wel waarom. Lena, wil je deze nu uitdelen?’

‘Oma, kijk, kijk! Ik ben aan het schommelen.’

Oma had eigenlijk helemaal geen zin om alweer te kijken, maar ze deed het toch, want dat hoort een oma nou eenmaal te doen als haar kleinkind om aandacht vraagt. Ook al is dat zo’n beetje om de minuut.

‘Ik zie het Alexander. Wat goed.’

Haar dochter had haar er keer op keer op gewezen dat ze Alexander niet steeds moest vertellen hoe goed hij iets kon; dat ze in plaats daarvan moest zeggen dat hij er zo’n plezier aan beleefde. Maar daar had deze oma maling aan. Hij wilde graag horen dat hij iets goed kon en dat mocht best. Er zou gauw genoeg een moment komen dat hij te groot was om nog te willen schommelen, en tot die tijd zou ze hem complimentjes geven.

‘Zeg, lieverd, kom je? Dan gaan we naar huis en kunnen we nog even iets eten en drinken voordat je moeder je komt ophalen,’ zei Maggan terwijl ze opstond van het bankje bij de speelplaats.

‘Hangt ervan af,’ antwoordde Alex.

‘Waarvan af?’

‘Of je een ijsje voor me hebt.’

‘Voor jou heb ik altijd een ijsje.’

Tevreden met het antwoord pakte de bruinogige kleine dondersteen de hand van zijn oma en samen liepen ze naar Maggans rijtjeshuis.

‘Oma?’

‘Ja.’

‘Ben jij oud?’

‘Nee, zeker niet, hoezo?’

‘Je ziet er oud uit.’

‘Vind je? Waarom dan?’

‘Omdat je grijze haren hebt. En rimpels. Als je oud bent ga je dood.’

‘Dat is zo. Maar ik ben heel gezond en misschien wel niet zo oud als jij denkt.’

Zodra Alex het pad naar het huis zag zei hij niets meer en vergat hij het gesprek spontaan. Hij liet de hand van zijn oma los en begon te rennen.

‘Schiet op oma! Schiet op, anders smelt het ijs.’

‘Jouw wonder van een zoon vindt dat ik er oud uitzie,’ zei Maggan tegen haar dochter toen die arriveerde. En nog lang nadat ze weg waren bleef de opmerking van de vijfjarige door haar hoofd spelen. Zelf vond Maggan ‘oud’ wat overdreven, maar ze vroeg zich wel af of ze met de jaren haar sprankeling misschien was kwijtgeraakt.

Alex’ observatie over haar haar klopte. Het was al drie jaar geleden dat ze het voor het laatst had geverfd en inmiddels was ze gewend aan haar grijze lokken. Ze vond ze zelf best mooi. Maar wat haar wel dwarszat, waren haar wenkbrauwen. Die stonden alle kanten op. Zelfs als ze de wildste haren eruit trok, weigerden de overige exemplaren in dezelfde richting te blijven liggen.

Bij de pasgeopende salon verderop in de straat kon je terecht voor allerlei vormen van haarverzorging, zelfs voor het haar boven je ogen. Maggan besloot er eens langs te gaan. Die arme Alex hoefde toch geen oma op sleeptouw te nemen die er oud uitzag?

Om een beetje afleiding te zoeken belde ze Sonja, die moest nu wel terug zijn van het winkelcentrum. Ze nam niet op, dus sprak Maggan een bericht in en haalde ze de schoonmaakspullen maar tevoorschijn. Dat was wel nodig na Alex de hele dag op bezoek gehad te hebben.

Drie uur later probeerde ze Sonja weer te bereiken, en toen dat niet lukte, belde ze Rebecka, en toen Susanne. Ze kreeg geen van hen te pakken.

‘Verdomde workaholics,’ mompelde ze. Ik ga wel een kruiswoordpuzzel maken in plaats van met mijn beste vriendinnen te praten.